

Hyvinvointialueen perustaminen 2023 lähtien poliittinen seurantaryhmä

30.9.2021

Jukka Lindberg
Muutosjohtaja
Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Poliittisen seurantaryhmän puheenjohtajisto

Puheenjohtaja Sari Rautio KOK	
1. varapuheenjohtaja SDP??	
2. varapuheenjohtaja Kirsi Mäkilaine PS	
3. varapuheenjohtaja Johanna Häggman KESK	

Poliittisen seurantaryhmän työvaliokunta?

Puolue	Varsinainen jäsen	Kunta	N	M	Varajäsen	Kunta	N	M
KOK	Sari Rautio	Hämeenlinna	1		Marko Ahtiainen	Janakkala		1
KOK	Mika Penttilä	Forssa		1	Martti Esala	Jokioinen		1
KOK	Risto Tiippana	Hausjärvi		1	Tiina Seppälä	Loppi	1	
SDP	Johannes Koskinen	Hämeenlinna		1				1
SDP	Kaisa Lepola	Forssa	1				1	
SDP	Miia Nahkuri	Riihimäki	1		Pirjo Alijärvi	Janakkala	1	
PS	Kirsi Mäkilaine	Loppi	1		Lulu Ranne	Hämeenlinna	1	
PS	Rami Lehtinen	Jokioinen		1	Jarkko Koivula	Tammela		1
KESK	Johanna Häggman	Forssa	1		Suvi Louhelainen	Loppi	1	
VAS	Juhani Lehto	Hämeenlinna		1	Juha Hiltunen	Riihimäki		1
VIHR	Mirka Soinikoski	Hämeenlinna	1		Sari Jokinen	Riihimäki	1	
KD	Hannele Saari	Riihimäki	1		Ismo Portin	Riihimäki		1
			7	5			6	6

Tavoitteet

- Hyvinvointi- ja terveyserojen kaventaminen
- Yhdenvertaiset ja laadukkaat palvelut koko maassa
- Palvelujen saatavuuden ja saavutettavuuden parantaminen
- Ammattitaitoisen työvoiman saannin turvaaminen
- Kustannusten hallinta

VISIO

Väliaikaishallinnon organisoituminen: VALMISTELUTOIMISTO, VALMISTELUALUEET 1.9.2021 alkaen

- Käynnissä:
 - valmistelualueiden projektisuunnitelmat
 - Rekrytoinnit
 - ICT-rahoitushaku
 - VATE:n 3. kokous
 - VATE:n suositus

Palvelut ja järjestäminen
Projektijohtaja:
Niina Haake
Järjestämisvastuu, asiakkuudenhallinta, osallisuus, yhdyspinnat, tiedonhallinta sekä kehittäminen

Konsernihallinto ja siirrot
Projektijohtaja:
Jussi Savola

- Henkilöstövalmistelu
- Sopimusvalmistelu
- Hallinnon ohjaus

- Tiimit rakentuvat kokonaisuuksittain

Valmistelutoimisto:

- Jatkuva sisäinen laadunhallinta
- Kehittämishankkeista haetaan synergiahyödyt valmisteluun

Tietohallinto ja ICT
Projektijohtaja:
Johanna Tulander-Välkki:

- ICT-valmistelu ydinjärjestelmien, infran, talous- ja henkilöstöhallinnon järjestelmien, digipalveluiden, sekä tietojohdamisen osalta; arkkitehtuuryö tietojärjestelmien ja kokonaisarkkitehtuurin osalta

Konsernitalous ja -- rakenne
Projektijohtaja:
Petrus Kukkonen

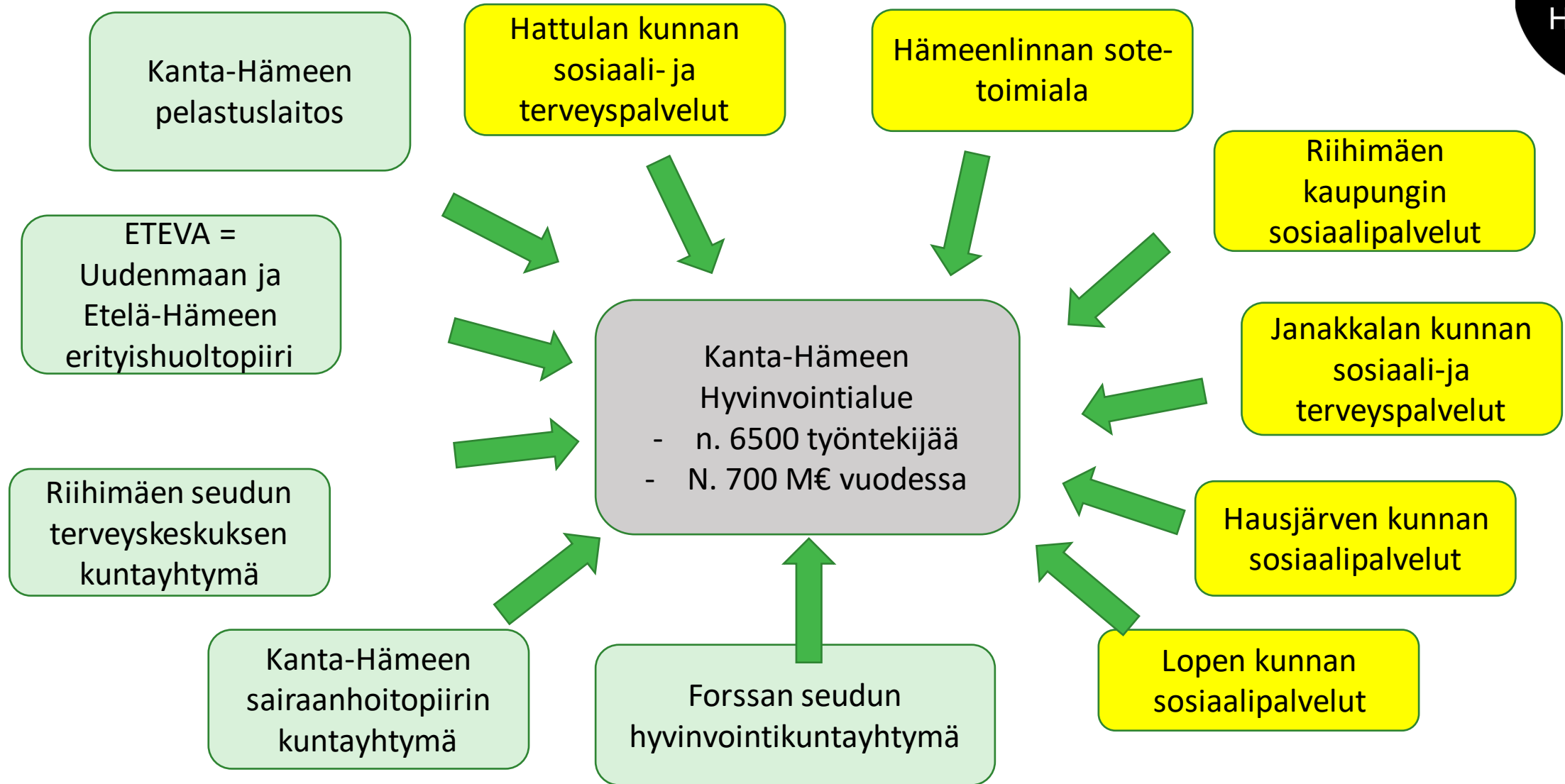
- Talouden suunnittelu, rahoitus sekä investoinnit
- Tukipalvelut
- Talouden ohjaus
- Palvelutuotannon rakenne

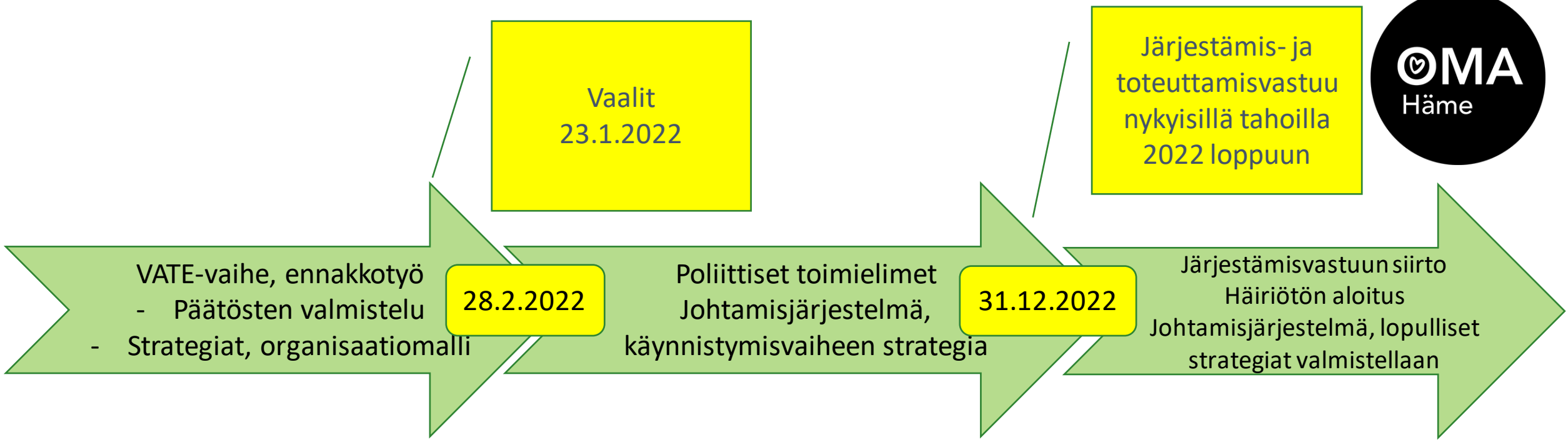
Muutosjohtaja:
Jukka Lindberg

- Toimii VATE:n esittelijänä
- Valmistelun kokonaisjohto
- Järjestäminen
- Johtamis- ja ohjausrakenteet ja muutosjohto
- Viestintä

VATE:
Pj: Juha Isosuo
kuntien ja kuntayhtymien edustajat (18 henkilöä)
Työvaliokunta:
Juha Isosuo,
Jere Penttilä,
Jari Kesäniemi,
Seppo Ranta

Järjestämisvastuu ja julkisesti toteutetut palvelut siirretään hyvinvointialueelle (=maakuntaan)

Heinä-syys loka-tammi

Rakennetaan ja luodaan edellytykset

Valmistellaan ja sparrataan

helmi

Kootaan ja viimeistellään maakunnassa

maalis-kesä

Päätetään ja valitaan johtajat

elo-joulu

Pannaan toimeksi

tammi 2023

Käynnistetään

VATE:n (väliaikainen valmistelutoimielin) tehtävät

- Henkilöstö, siirtosuunnitelma ja -sopimukset
- irtaimen ja kiinteän omaisuuden selvittäminen
- siirtyvien sopimusten ja näitä koskevien oikeuksien ja velvollisuuksien selvittämiseen;
- tieto- ja viestintätekniisten järjestelmien ja ratkaisujen selvittämiseen;
- toiminnan ja hallinnon järjestäminen
- hyvinvointialueen vuosien 2021 ja 2022 talousarvio
- ensimmäisten aluevaalien järjestäminen
- muut hyvinvointialueen toiminnan ja hallinnon käynnistämiseen välittömästi liittyvät asiat
- valmistella ja toteuttaa em. kohtien riskienhallinta.

Sisällöllinen
kehittäminen
hankkeissa

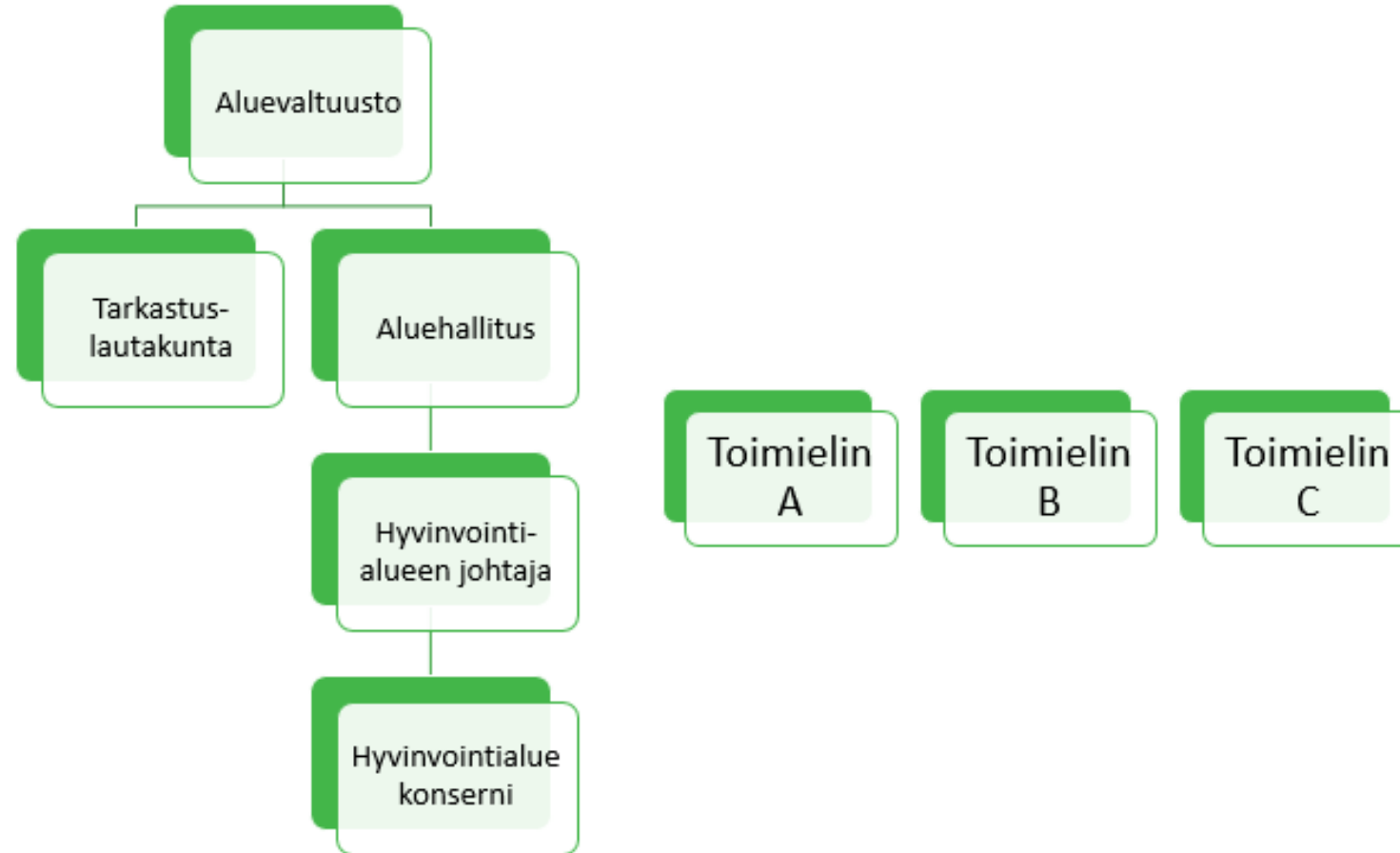
VATE:n tavoite:
Häiriötön aloitus =
palvelut, ohjelmistot
ja henkilöstön asiat
toimivat
häiriöttömästi
1.1.2023

Poliittisen valmistelun kysymykset ja tulevan sparrauksen teemat

- Ensimmäiset organisaatiomallien vaihtoehdot julkaistaan 2-3 viikon päästä keskustelun pohjaksi
- Malleissa on monta tasoa, joiden vaihtoehdot pitää pelkistää malleiksi
 - Poliittisen toimielinrakenteen vaihtoehdot
 - Operatiiviset organisaatiovaihtoehdot
 - Tukipalveluiden organisointitapa
 - Vahva järjestämisfunktio – kokonaisuuden johtaminen, ostopalvelut, prosessit, integraatio
 - Tuotannon itsenäisyyden aste ja ohjaus – oman toiminnan ja tuottavuuden johtaminen, prosessit, integraatio
 - Profioiden johtaminen vs. prosessien johtaminen
 - Mikä johdetaan linjassa - mikä matriisissa?
 - Ohjausdokumentit (suunnitelma, tulos-tavoitedokumentti, sopimus)
 - Talouden ja toiminnan ohjaus valtion neuvotteluista, resurssien allokaation kautta talouden johtamiseen, seurantaan ja raportointiin
 - Toiminnan raportointi ja tiedolla johtamisen kokonaisuus
- Hyvinvointialueen valtuuston pitäisi pystyä päättämään em. asiat käynnistysvaiheen osalta (ensimmäiset 2,5 vuotta) ja takaamaan häiriötön aloitus
- Myös strategiat (yleis-, henkilöstö-, palvelutuotantovalmistellaan käynnistymisvaiheeseen

Hyvinvointialueen organisoituminen – lain reunaehdot

Tukipalvelut

- Talous
- ICT ja tietojohdaminen
- Kehittäminen
- Tekniset palvelut ja tilahallinta
- Hallintopalvelut
- Henkilöstöpalvelut
- Viestintä
- Strateginen hankintatoimi
- Muut tukipalvelut organisointitavasta riippuen

STM:n aluevaltuutetun opas ilmestyy lokakuun viimeisellä viikolla

- Hyvinvointialueen tehtävät
- Kuka päättää
- Poliittiset toimielimet
- Demokratian edistäminen (vaikuttamistoimielimet)
- Luottamushenkilöt
- Asukkaiden osallisuus
- päätöksenteko

Kysymykset

Ehdotan harkittavaksi, että nelijäseninen puheenjohtajisto täydennettäisiin 7-jäseniseksi työvaliokunnaksi. Oletan, että nelijäsenisessä elimessä olisivat kokoomuksen, sdpn, perussuomalaisen ja keskustan edustajat. 7-jäseniseen sopisivat myös kolmen pienemmän eduskuntapuolueen edustajat.

Kuinka varmistetaan hyvinvointialueiden välisen yhteistyön kehittäminen ja tavoitteet sekä niissä toimivien organisaatioiden toiminnan jatkuvuus?

Erikoissairaanhoidon Erva yhteistyö ja sidosyksiköiden omistus, Kanta-Hämeen hyvinvointialueella ja siihen integroitava pth toiminta ja palvelut seutukunnittain?

Missä vaiheessa on organisaation johdon ja esimiesten nimeäminen, käsittääkseni tiekartan mukaan tämä jäisi vaten kontolle.

Aluevaltuuston aloittaessa – poliittiset toimielimet

- Hyvinvointialueiden ylin päättävä toimielin olisi vaaleilla valittava aluevaltuusto, joka aloittaa toimintansa 1.3.2022
- Ylintä päätösvaltaa hyvinvointialueella käyttää suorilla vaaleilla valittava aluevaltuusto ja niissä turvataan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet. Hyvinvointialueet ovat julkisoikeudellisia yhteisöjä, joilla on alueellaan itsehallinto siten kuin siitä uudessa hyvinvointialueesta annettavassa laissa säädetään
- Pienimmillä hyvinvointialueilla (enintään 200 000 asukasta) valtuustoon valittaisiin vähintään 59 jäsentä. Suuremmilla hyvinvointialueilla valittaisiin valtuutettuja vähintään 69 (enintään 400 000 asukasta), 79 (enintään 600 000 asukasta) tai 89 (yli 600 000 asukasta). Valtuusto voisi kuitenkin päättää, että valtuuston koko olisi suurempikin.
- Jollei aluevaltuusto tee päätöstä valtuutettujen lukumäärästä, valtuutettuja valitaan laissa säädetty vähimmäismäärä. Aluevaltuuston päätös vähimmäismäärää suuremmasta lukumäärästä tai aiemman päätöksen muuttamisesta on ilmoitettava oikeusministeriölle vaalivuotta edeltävän vuoden loppuun mennessä.
- Hyvinvointialueella on oltava aluevaltuuston lisäksi aluehallitus ja tarkastuslautakunta
- Aluevaltuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla on läsnäolo- ja puheoikeus aluehallituksen kokouksessa
- Hyvinvointialuejohtaja johtaa aluehallituksen alaisena hyvinvointialueen hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa. Hyvinvointialuejohtajan valitsee aluevaltuusto.
- Aluevaltuuston ja –hallituksen tehtävät kuvattu [laissa hyvinvointialueesta](#)

Hyvinvointialueen organisoitumisesta – palveluiden tuottaminen ja järjestämisvastuu

- Jollei lailla toisin säädetä, hyvinvointialue voi tuottaa järjestämisvastuulleen kuuluvat palvelut itse, yhteistoiminnassa muiden hyvinvointialueiden kanssa tai hankkia ne sopimukseen perustuen muilta palvelujen tuottajilta (Laki hyvinvointialueesta, 9§) Hyvinvointialue voi tuottaa asiakkaalle annettavia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja sekä niiden käyttöön liittyvää muuta tukea hankkimalla niitä yksityiseltä palveluntuottajalta sopimukseen perustuen, jos niiden hankkiminen yksityiseltä palveluntuottajalta on tarpeen tehtävien tarkoituksenmukaiseksi hoitamiseksi (Sote-järjestämislaki 12§)
- Yhteisö, jossa hyvinvointialueella on kirjanpitolain (1336/1997) 1 luvun 5 §:ssä tai 6 §:n 2 momentissa tarkoitettu määräysvalta, on hyvinvointialueen **tytäryhteisö**. Hyvinvointialue tytäryhteisöineen muodostaa **hyvinvointialuekonsernin**. Mitä tässä laissa säädetään hyvinvointialueen tytäryhteisöstä, sovelletaan myös hyvinvointialueen määräysvaltaan kuuluvaan säätiöön. Hyvinvointialueen toiminta käsittää hyvinvointialueen ja hyvinvointialuekonsernin toiminnan lisäksi osallistumisen hyvinvointialueiden yhteistoimintaan sekä muun omistukseen, sopimukseen ja rahoittamiseen perustuvan toiminnan. Hyvinvointialueen toimintaan sisältyy hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluvien palveluiden tuotanto hyvinvointialuekonserniin kuuluvissa ja muissa yhteisöissä ja säätiöissä. (Laki hyvinvointialueesta 4§)
- **Hyvinvointialue voi perustaa liikelaitoksen** liiketaloudellisten periaatteiden mukaan hoidettavaa tehtävää varten, jollei jäljempänä toisin säädetä. Liikelaitoksen perustaminen edellyttää erikseen tehtävää päätöstä. Hyvinvointialueen liikelaitoksen tehtävistä määrätään tarkemmin hallintosäännössä. Hyvinvointialueen liikelaitos toimii hyvinvointialueen osana. Hyvinvointialueen liikelaitoksella on johtokunta, joka ohjaa ja valvoo laitoksen toimintaa. Hyvinvointialueen liikelaitoksella on johtaja, joka on virkasuhteessa hyvinvointialueeseen. (Laki hyvinvointialueesta 70§).
- Hyvinvointialueen hoitaessa lain hyvinvointialueesta 6 §:ssä tarkoitettua tehtävää kilpailutilanteessa markkinoilla sen on annettava tehtävä **osakeyhtiön, osuuskunnan, yhdistyksen tai säätiön** hoidettavaksi (yhtiöittämisvelvollisuus). (Poikkeukset 132§). (Laki hyvinvointialueesta 131§)

Poliittisen valmistelun kysymykset ja sparrauksen teemat

- Ensimmäiset organisaatiomallien vaihtoehdot julkaistaan 2-3 viikon päästä
- Malleissa on monta tasoa, joiden vaihtoehdot pitää pelkistää malleiksi
 - Poliittinen toimielinrakenne
 - Operatiiviset organisaatiovaihtoehdot
 - Tukipalveluiden organisointitapa
 - Vahva järjestämisfunktio – kokonaisuuden johtaminen, ostopalvelut, prosessit, integraatio
 - Tuotannon itsenäisyys ja ohjaus – oman toiminnan ja tuottavuuden johtaminen, prosessit, integraatio
 - Mikä linjassa, mikä matriisissa?
 - Talouden ja toiminnan ohjaus valtion
 - Toiminnan raportointi ja tiedolla johtamisen kokonaisuus
- C

Hyvinvointialueen organisoituminen – järjestämisvastuu ja palveluiden tuottaminen

- Hyvinvointialue voi sopimuksen perusteella hoitaa sellaisia kuntien tehtäviä, joita ei ole laissa erikseen säädetty kunnan tehtäväksi. Tällaisten tehtävien hoitamisen edellytyksenä on, että sopimuksen tekemiseen osallistuvat kaikki hyvinvointialueen alueen kunnat, kunnat ovat osoittaneet hyvinvointialueelle tehtävien hoitamiseen rahoituksen ja että hoidettavat tehtävät liittyvät hyvinvointialueen tehtäväalaan. Hyvinvointialue voi myös siten kuin laissa erikseen säädetään sopia tehtävänsä järjestämisvastuun siirtämisestä yhdelle tai useammalle sellaiselle kunnalle, jolla hyvinvointialueen arvion mukaan on riittävät taloudelliset ja muut voimavarat näiden tehtävien hoitamiseen. (Laki hyvinvointialueesta 8§)
- Hyvinvointialueet voivat sopimuksen nojalla hoitaa tehtäviään yhdessä. Hyvinvointialueiden julkisoikeudellisen yhteistoiminnan muotoja ovat yhteinen toimielin, yhteinen virka, sopimus viranomastehtävän hoitamisesta ja hyvinvointiyhtymä. (Laki hyvinvointialueesta 52§)
- Hyvinvointiyhtymä perustetaan hyvinvointialueiden välisellä aluevaltuustojen hyväksymällä sopimuksella (perussopimus). Hyvinvointiyhtymän nimessä tulee olla sana hyvinvointiyhtymä. Hyvinvointiyhtymä on oikeushenkilö, joka voi hankkia oikeuksia ja tehdä sitoumuksia sekä käyttää puhevaltaa tuomioistuimessa ja muussa viranomaisessa. Hyvinvointiyhtymän tehtävinä voi olla vain sen jäsenenä olevien hyvinvointialueiden toimialaan kuuluvien tehtävien tukipalvelujen tuottamiseen liittyviä tehtäviä. Hyvinvointiyhtymälle ei voida siirtää järjestämisvastuuta. Hyvinvointiyhtymän päätösvaltaa käyttää yhtymävaltuusto tai yhtymäkokous. Hyvinvointiyhtymällä voi olla myös muita, perussopimuksessa sovittuja toimielimiä. (Laki hyvinvointialueesta 58§)